

PODROČJE MLADI IN DRUŽBA TER POMEN MLADINSKEGA SEKTORJA

Konvencionalna politična participacija med mladimi v zadnjem desetletju tendenčno upada in je v Sloveniji tudi nižja od EU27 povprečja. Tako se mladi v Sloveniji v primerjavi z evropskimi vrstniki od leta 1995 naprej v povprečju občutno manj zanimajo za politiko, prav tako pa izmed vseh držav EU27 politiki pripisujejo najnižji pomen v njihovem življenju, izražajo pa tudi nizko stopnjo občutka lastnega razumevanja politike.

Zato pa je toliko več zanimanja za participacijo v obliki prostovoljnih dejavnosti. To vseeno kaže na družbeno angažiranost mladih in na njihov politični potencial ter proaktivno delovanje.

1. CILJ: Spodbujanje participacije in zastopanosti mladih žensk in moških

Merilo: Povečanje udeležbe mladih na volitvah na vseh ravneh

Zmanjšati delež mladih (18–29 let), ki se ne bi udeležili volitev na vseh ravneh - (podatki po spolu) (povprečje EU27 - 28,2 %; povprečje SI 39,7 % v letu 2008) (EVS 2008)

Pričakovani razvojni učinek: povečano sodelovanje mladih žensk in moških pri upravljanju družbenih zadev

Prioritetno podpodročje 1: Spodbujanje konvencionalne politične participacije mladih, z upoštevanjem načela uravnotežene zastopanosti spolov

Nosilec: MNZ / Sodelujoči: URSM, lokalne skupnosti, mladinski sektor

Kazalniki:

- delež mladih, ki se udeležijo državnozbornih volitev, po spolu
- delež mladih, ki se udeležijo lokalnih volitev, po spolu
- delež mladih poslancev v državnem zboru, po spolu
- delež mladih v občinskih svetih, po spolu
- delež mladih članov političnih strank, po spolu

Prioritetno podpodročje 2: Spodbujanje in podpiranje nekonvencionalne politične participacije mladih

Nosilec: MNZ / Sodelujoči: URSM, lokalne skupnosti, mladinski sektor

Kazalnik: število pobud, predlogov, pripomb idr. ki so jih v okviru možnosti, ki jih daje zakonodaja, vložile organizacije v mladinskem sektorju

Prioritetno podpodročje 3: Spodbujanje in krepitev stalnih mehanizmov posvetovanj z mladimi

Nosilec: URSM / Sodelujoči: MSS, MSLs, mladinski sektor, lokalne skupnosti

Kazalniki:

- število vključenih mladih
- število lokalnih skupnosti (občin) z organiziranim letnim posvetovanjem med mladimi in odločevalci na občinskih ravneh
- število izvedenih dogodkov na lokalni/nacionalni ravni
- število pripravljenih stališč

Prioritetno podpodročje 4: Promoviranje pomena mladinske participacije

Nosilec: URSM / Sodelujoči: mladinski sektor, MIZŠ

Kazalniki:

- število članov/uporabnikov/sodelujočih v organizacijah v mladinskem sektorju
- število organizacij v mladinskem sektorju, ki se prijavijo na javni razpis za financiranje URSM

- število obiskov spletne strani Mlad.si
- število srednjih šol, katerih šolski programi spodbujajo okvire za učenje participacije, v teoriji in praksi
- število kurikulumov, ki spodbujajo participacijo in aktivno državljanstvo

Prioritetno podpodročje 5: Okrepitev informiranja in svetovanja v mladinskem sektorju

Nosilec: URSM / Sodelujoči: mladinski sektor

Kazalniki:

- število informacijskih dejavnosti na lokalni ravni
- obstoj rednega sodelovanja šol z organizacijami v mladinskem sektorju z namenom informiranja o možnostih participacije mladih
- število organizacij v mladinskem sektorju, ki se ukvarjajo z informiranjem in svetovanjem v mladinskem sektorju
- število obiskov portala mlad.si

2. CILJ Spodbujanje ustanavljanja in razvoja organizacij v mladinskem sektorju, razvoja ključnih področij mladinskega sektorja ter zagotavljanje delovanja neorganizirane mladine

Merilo: Povečanje števila organizacij v mladinskem sektorju, ki se prijavijo na javni razpis za sofinanciranje mladinskega dela

Povečati število MC (60), NMO (14), MSLS (18), NGO (41)

Zvišati znesek, ki ga URSM vlaga v javni razpis vsako leto (1.439.216 EUR v letu 2011)

Pričakovani razvojni učinek: izboljšanje delovanja mladinskega sektorja in povečano sodelovanje mladih pri upravljanju družbenih zadev

Prioritetno podpodročje 6: Okrepitev materialnih in finančnih kapacitet delovanja organizacij v mladinskem sektorju, financiranja projektov razvoja področij mladinskega sektorja in spodbujanje zaposlovanja v mladinskem sektorju

Nosilec: URSM / Sodelujoči: Mladinski svet Slovenije, MNZ, lokalne skupnosti, ostala ministrstva

Kazalniki:

- število občin, v katerih obstaja mladinski svet lokalne skupnosti
- število občin, v katerih obstaja mladinski center
- višina sredstev URSM, ki so namenjena za financiranje organizacij v mladinskem sektorju
- višina sredstev iz evropskih virov, namenjenih razvoju področij mladinskega sektorja
- letna masa plač v organizacijah v mladinskem sektorju ter v mladinskih organizacijah, ki imajo status organizacije v javnem interesu v mladinskem sektorju
- število zaposlenih v organizacijah v mladinskem sektorju ter v mladinskih organizacijah, ki imajo status organizacije v javnem interesu v mladinskem sektorju
- skupna višina subvencij za plače v organizacijah v mladinskem sektorju

Prioritetno podpodročje 7: Zagotavljanje geografsko usklajenega razvoja organizacij v mladinskem sektorju in delovanja neorganizirane mladine

Nosilec: URSM / Sodeluje: Mladinski svet Slovenije, MNZ, lokalne skupnosti

Kazalniki:

- število občin, ki imajo sprejeto lokalno mladinsko strategijo
- število občin, ki imajo MC
- število občin, v katerih deluje MSLS
- število občin, ki imajo vzpostavljene odbore za mladino, komisije za mladinska vprašanja in podobno
- število nacionalnih mladinskih organizacij, ki so organizirane na lokalni ravni

Prioritetno podpodročje 8: Ustvarjanje kapacitet za kakovostno mladinsko delo in vzpostavitev nacionalnega sistema usposabljanja in izobraževanja za mladinske delavce in mladinske voditelje

Nosilec: URSM / Sodeluje: mladinski sektor, MIZŠ, Zavod RS za šolstvo, lokalne skupnosti

Kazalniki:

- število oseb, ki pridobi kvalifikacijo za mladinskega delavca po izobraževalnih programih ali delov programov visokošolskih inštitucij, po spolu
- umestitev pristojnosti lokalnih skupnosti za podporo mladinskemu sektorju v zakon o lokalni samoupravi
- vzpostavljen nacionalni sistem usposabljanja za mladinske delavce in mladinske voditelje

Prioritetno podpodročje 9: Infrastrukturne dejavnosti v mladinskem sektorju

Nosilec: URSM / Sodelujoči: lokalne skupnosti, mladinski sektor

Kazalniki:

- delež finančnih sredstev, ki so jih lokalne skupnosti namenile za infrastrukturo organizacij v mladinskem sektorju
- delež finančnih sredstev, ki jih je država namenila za infrastrukturo organizacij v mladinskem sektorju
- skupna kvadratura prostorov namenjenih za administrativno delovanje mladinskih organizacij na lokalnem nivoju

3. CILJ: Spodbujanje vključevanja v mednarodno mladinsko delo in učnih mobilnosti v mladinskem delu ter njihovo krepitev

Merilo: Povečanje števila udeleženi v shemah mobilnosti mladih v mladinskem sektorju

Izhodišče: Povečati število vključenih v MVA

Pričakovani razvojni učinek: okrepljena mobilnost mladih znotraj mladinskega sektorja

Prioritetno podpodročje 10: Spodbujanje mobilnosti v mladinskem sektorju

Nosilec: URSM / Sodelujoči: MOVIT, MIZŠ, MZZ

Kazalniki:

- število mladih, ki so bili vključeni v programe mobilnosti neformalnega izobraževanja
- število nacionalnih shem za spodbujanje mednarodnega sodelovanja v mladinskem sektorju in spodbujanje učne mobilnosti v mladinskem delu s posameznimi državami ali posameznimi ciljnim skupinami mladih
- število organizacij v mladinskem sektorju, ki sodelujejo pri spodbujanju globalnega učenja
- število organizacij v mladinskem sektorju, ki sodelujejo pri humanitarni in razvojni dejavnosti države
- število nacionalnih mladinskih organizacij (ali večji obseg akterjev), ki so člani evropskih in mednarodnih mladinskih združenj
- delež mladinskih organizacij s statusom v javnem interesu, ki so včlanjene v mednarodne organizacije
- število in obseg izvedenih gostovanj krovnih organizacij slovenskih mladinskih organizacij v Sloveniji
- število uporabnikov evropske mladinske kartice (Mladi in mobilnost)
- število občin, ki imajo ukrepe za spodbujanja sodelovanja mladih s pobratenimi (partnerskimi) občinami v drugih državah

- število programov spodbujanja lokalnih enot k vključevanju v mednarodno mladinsko delo in izvajanje učnih mobilnosti, ki jih izvajajo nacionalne mladinske organizacije
- število mednarodnih aktivnosti usposabljanja na področju mladinskega dela, ki potekajo v Sloveniji
- število mladinskih voditeljev in delavcev, ki so na so v posameznem letu sodelovali na takšnih usposabljanjih (bodisi v Sloveniji ali tujini)

4 CILJ: Okrepitev segmenta raziskav in analiz na področju mladine

Merilo: Obstoj organizacije, ki med temeljne dejavnosti šteje raziskovanje mladine

Pričakovani razvojni učinek: zagotovitev dolgoročnega in stabilnega raziskovanja mladine

Prioritetno podpodročje 11: Vzpostavitev nacionalne organizacije za raziskovanje mladine

Nosilec: URSM

Kazalniki:

- vzpostavitev enote za raziskovanje mladine (v okviru obstoječih raziskovalnih organizacij)
- število analiz in raziskav, ki analizirajo in vsebinsko vrednotijo učinek mednarodnega mladinskega dela in učnih mobilnosti v mladinskem delu

5. CILJ: Spodbujanje prostovoljstva med mladimi

Merilo: Povečati delež mladih prostovoljcev

Zmanjšati delež mladih (do 29 let), ki se nikoli ne vključijo v prostovoljno delo (SI: 60,7 (ESS 2008)).

Pričakovani razvojni učinek: zagotovitev kohezivnosti družbe

Prioritetno podpodročje 12: Spodbujanje, promocija in podpiranje pomena prostovoljstva med mladimi

Nosilec: URSM

Kazalniki:

- delež mladih prostovoljcev med prostovoljci v drugih starostnih skupinah, izračunan na podlagi podatkov, ki jih pridobiva AJPES na podlagi Zakona o prostovoljstvu (41. člen, 1. odstavek, 3. alineja), ki opredeljuje podatke, ki jih mora vsebovati poročilo o opravljenem prostovoljskem delu, med katere sodi tudi starost).
- delež mladih, ki so udeleženi v mednarodnih shemah mobilnosti mladih prostovoljcev
- število mladih, ki opravljajo prostovoljno delo preko šolskih in obšolskih programov, v kolikor ti programi predstavljajo posebne prostovoljske programe, ki pomenijo dopolnitev rednega programa šole

6. CILJ: Spodbujanje trajnostnega načina družbenega delovanja s poudarkom na prehodu v nizkoogljično družbo in zeleno gospodarstvo

Merilo: Povečati število šol, ki izvajajo programe in/ali projekte vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj, na 100% vseh šol

V šolskem letu 2009/2010 je bilo v Sloveniji 628 eko šol (34 % vseh šol) (ARSO 2010)

Pričakovani razvojni učinek: zagotovitev dolgoročnega trajnostnega delovanja

Prioritetno podpodročje 13: Spodbujanje razumevanja sprememb, ki vplivajo na delovanje globalnega ekosistema in zavesti o pomenu trajnostnega okoljskega delovanja

Nosilec: MKO / Sodelujoči: vsa ministrstva in vladne službe

Kazalniki:

- merjenje okoljske zavesti mladih skozi raziskave javnega mnenja (vrednote mladih SJM, ESS, REUS in druge raziskave javnega mnenja)
- delež šol, ki izvajajo programe in/ali projekte vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj med vsemi šolami
- število nevladnih organizacij v mladinskem sektorju, ki sodelujejo pri projektih trajnostnega razvoja

Prioritetno podpodročje 14: Spodbujanje celostnega razumevanja trajnostnega razvoja s poudarkom na trajnostnem delovanju za prehod v nizkoogljično družbo (preseganje prevlade ekoloških tem v razumevanju trajnostnega razvoja)

Nosilec: MKO / Sodelujoči: vsa ministrstva in vladne službe

Kazalniki:

- sistematično uvedene vsebine trajnostnega razvoja v nacionalni kurikulum
- delež programov in projektov s področja trajnostnega razvoja v primerjavi z vsemi programi in projekti na polju mladine (tako število kot delež sredstev in število vključenih mladih)
- merjenje okoljske zavesti mladih skozi raziskave javnega mnenja (vrednote mladih SJM, ESS, REUS in druge raziskave javnega mnenja)

7. CILJ: Večja socialna vključenost mladih z manj priložnostmi

Merilo: Zmanjšati revščino in socialno izključenost mladih z manj priložnostmi

Stopnja tveganja revščine (16-24 let) (SI: 8,4 (EUROSTAT 2009))

Pričakovani razvojni učinek: zagotovitev polne družbene participacije mladih z manj priložnostmi in zmanjšanje tveganja revščine

Prioritetno podpodročje 15: Izboljšati in okrepiti programe, ki spodbujajo in podpirajo socialno vključenost mladih z manj priložnostmi

Nosilec: MDDSZ / Sodelujoči: MIZŠ, socialni partnerji

Kazalniki:

- število razpisov na temo socialne vključenosti mladih z manj priložnostmi
- število razpisov na temo socialne vključenosti za katere lahko kandidirajo organizacije v mladinskem sektorju
- število programov za povečevanje socialne vključenosti v okviru ukrepov in programov APZ
- število mladih v starosti do 29 let, vključenih v programe za povečevanje socialne vključenosti v okviru ukrepov in programov APZ, po spolu
- število mladih v starosti do 29 let, ki prejemajo denarno nadomestilo, po spolu
- število mladih v starosti do 29 let, ki prejemajo denarno socialno pomoč, po spolu